

"Evet, her kim fikren tarihe binip mazi cihetine gitse, Őu zaman-ı hazırda gördüğümüz menzil-i dünya, meydan-ı iptilâ, meşher-i eşya gibi, seneler adedince vefat etmiş menziller, meydanlar, meşherler, âlemler görecek..." Devamıyla izah eder misiniz?

"Evet, her kim fikren tarihe binip mazi cihetine gitse, Őu zaman-ı hazırda gördüğümüz menzil-i dünya, meydan-ı iptilâ, meşher-i eşya gibi, seneler adedince vefat etmiş menziller, meydanlar, meşherler, âlemler görecek. Suretçe, keyfiyetçe birbirinden ayrı oldukları halde intizamca, acaipçe, **Sâniin kudret ve hikmetini göstermekçe birbirine benzer."**(1)

Kâinatı, dünyayı ve insanı yoktan var eden ve her yüz yılda yeni bir nesli yoktan yaratan Allah, kıyametten sonra insanı yeniden diriltecek ve ebedî âlemi kuracaktır. Bunda şüphesi olan ve evhama kapılanlar için **"Allah'ın bu dünyada yaptıklarının, ahireti de yapacağını isbatı"** olduğu nazara veriliyor.

"Dünü getiren yarını getirdiği gibi, maziyi icad eden o **Zât-ı Kadîr, istikbali dahi icad eder. Dünyayı yapan o **Sâni-i Hakîm**, âhireti de yapar."**(2)

Hayalen tarihe binip Hz. Âdem'den (as) bu yana yaratılan hayvanları ve insanları nazara alalım. Allah her sene bitkiler, sinekler, böcekler aleminde ve her asırda insanlık aleminde ölümden sonra dirilişin sonsuz misallerini sergilemiştir. Bu kadar haşır ve neşirleri icra eden Allah -hâşâ- **"Kıyametten sonra bu kâinatı yeniden yaratıp inşa edebilir mi?"** diye şüphe ve evhama kapılmak, akli başında olan insanın işi değildir.

"Ey haşır ve neşri inkâr eden kafasız! Ömründe kaç defa cismini tebdil ediyorsun? Sabah ve akşam elbiseni değiştirdiğin gibi her senede bir defa tamamıyla cismini tebdil ve tecdid ediyorsun, haberin var mıdır? Belki her senede, her günde cisminden bir kısım şeyler ölür, yerine emsali gelir. Bunu hiç düşünmüyorsun. Çünkü kafan boştur. Eğer düşünebilseydin, her vakit âlemde binlerce

---

nümuneleri vukua gelen haşir ve neşri inkâr etmezdin. Doktora git, kafanı tedavi ettir.”(3)

Dipnotlar:

- (1) bk. [Sözler, Onuncu Söz, Onuncu Hakikat.](#)
(2) bk. [Mektubat, Yirminci Mektup, İkinci Makam.](#)
(3) bk. [Mesnevi-i Nuriye, Habbe.](#)